

---

# VÝROČNÍ ZPRÁVA SPOLKU BRAK z. s. PRO ROK 2016

---

---

## AKCE – PŘEDNÁŠKOVÉ CYKLY

---

V roce 2016 bylo v rámci spolku BRAK uspořádáno 9 přednášek rozdělených do dvou částí. V jarní části věnované tématu Češi ve filozofii a filozofie v Čechách byly předneseny 4 přednášky:

1) 7. 3. 2016

- přednášející:  
Mgr. Tomáš Zelenka  
(Katedra filosofie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity)
- název přednášky:  
Etika a náboženství ve filosofii Františka Mareše
- anotace:  
Český idealistický filosof František Mareš vyšel ve svých etických úvahách z Kantovy *Kritiky praktického rozumu*: přijal především pojetí autonomní etiky a požadavek odloučení mravnosti od pojmu blaženosti. Mravnost vyvěrá z lidského nitra, kde však nepůsobí ve formě rozumového imperativu, ale jako mravní cit prostředkující mezi lidskou duší a životní silou (ideálním světovým činitelem). Tuto životní sílu pak Mareš ztotožňuje s Bohem. Etika tak vlastně splývá s náboženstvím, jehož cílem je rozvoj kultury na mravním základě. Úkolem jednotlivých konfesí je potom přibližování se takovému ideálnímu náboženství.

2) 14. 3. 2016

- přednášející:  
Mgr. Jana Podroužková  
(Katedra filosofie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity)
- název přednášky:  
Egon Bondy a transhumanismus
- anotace:  
Egon Bondy se v české filosofii proslavil především dvěma na sebe navazujícími díly, *Útěchou z ontologie* a *Juliinými otázkami*. Právě *Juliiny otázky* jsou hlavním textem, který Bondyho tematicky pojí s ideami některých odvětví transhumanismu. Jedná se o pozoruhodné ontologické zdůvodnění myšlenky transformace člověka, kde si Bondy jako jeden z prvních myslitelů uvědomuje možný budoucí vývoj světa, který zdaleka není ukončen lidstvem a kde se následníky člověka stanou umělé bytosti zbavené biologických omezení. Pokouší se vymezit místo a roli člověka ve vesmíru, zabývá se otázkou smyslu lidské existence a důsledky svých hypotéz pro sféru morálních hodnot.

3) 2. 5. 2016

- přednášející:  
Mgr. Zuzana Lukšová  
(Ústav klasických studií Filozofické fakulty Masarykovy univerzity)

- název přednášky:  
Rané projevy wyklifovské eklesiologie v Husových kázáních
- anotace:  
Jedním z nejvýznamnějších důvodů, které vedly k Husovu odsouzení jako kacíře a jeho následnému upálení na hranici, bylo jeho pojetí církve, jež definovalo církev jako *societas praedestinatorum* – společenství předurčených ke spáse. Toto původně augustinovské pojetí přejal Hus od Wyclifa a přiblížil se i jeho radikální interpretaci, zpochybňující význam a opodstatnění existence pozemské církve a ohrožující její fungování. S touto eklesiologickou pozicí se však ve vyhraněnější formě u Husa setkáváme až v traktátu *De ecclesia* z r. 1413. Příspěvek si klade za cíl jednak sledovat vývoj Husova pojetí církve v jeho ranějších kázáních, která se tohoto tématu dotýkají (v synodálním kázání *Diliges Dominum Deum* z r. 1405 a v univerzitním kázání *Ite et vos in vinem meam* z r. 1410), a jednak objasnit, nakolik byla Husova eklesiologie skutečně závislá na jeho oxfordském předchůdci a z jakých teologických a filosofických základů vycházela.

4) 9. 5. 2016

- přednášející:  
Mgr. Hana Řehulková, Ph.D.  
(Seminář estetiky Filozofické fakulty Masarykovy univerzity)
- název přednášky:  
Objektivní estetika Karla Čapka
- anotace:  
Přesto, že je přinejmenším sporné, zda lze řadit Karla Čapka mezi představitele české filozofie, filozofické aspekty jeho tvorby a myšlení jsou opakovaně předmětem zájmu i filozofických odborných studií. Ty se zaměřují zpravidla na témata (vycházející nejčastěji z odkazů na jeho práci *Pragmatismus čili filozofie praktického života*) jako jsou Čapkovy názory na otázky gnoseologické a axiologické, vymezení se vůči relativismu, nebo hledání racionality ve smyslu Masarykova kritického realismu s přesahem k otázkám obecně humanistickým. V pozadí však zůstává jeho disertační práce *Objektivní metoda v estetice se zřením k výtvarnému umění*, která však předznamenává jeho budoucí filozofický vývoj a současně vzácně uceleně zkoumá problém subjektivismu a objektivismu v estetice. Právě této části Čapkovy práce proto bude věnována tato přednáška.

V podzimní, tematicky volné části, bylo předneseno 5 přednášek:

1) 26. 9. 2016

- přednášející:  
Mgr. Vít Křížka  
(Katedra teorie práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity)
- název přednášky:  
Teorie nekonečné hodnoty lidského života: propojení deontologického a utilitaristického přístupu

2) 10. 10. 2016

- přednášející:  
Mgr. Lukáš Likavčan  
(Katedra enviromentálních studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity)
- název přednášky:  
Práce, práce, práce
- anotace:  
Práce produktivní, práce neplacená, práce reproduktivní, práce placená, práce jako naplňování potřeb, práce jako seberozvoj, práce jako socializace, práce jako vykořisťování, práce jako disciplinace, práce jako žádost, práce jako nutnost, práce matka pokroku, práce emancipující, práce zničující, práce fyzická i intelektuální... Práce je jedním z nejbohatších pojmů (nejen) současné filosofie. Co vlastně znamená a hlavně co znamenat může? Existuje společnost a ekonomika po práci? Je práce nutnou součástí každé společnosti? Jak souvisí práce a hodnota (ekonomická, etická, politická nebo společenská)? Tato přednáška bude malou výpravou do členitého terénu oné bohaté sítě pojmů, jenž se kolem práce rozprostírá. Hlavními myšlenkovými oporami nám v tom bude soudobá (post-)marxistická, feministická a environmentální filosofie, rovněž jako módní politická teorie akceleracionismu.

3) 31. 10. 2016

- přednášející:  
Mgr. Tomáš Kufa  
(Psychologický ústav Filozofické fakulty Masarykovy univerzity)
- název přednášky:  
Psychologická diagnostika na psychiatrii: Mezi nemocí a osobním svérázem
- anotace:  
„Byl jsem poučen o tom, že netrpím duševní nemocí v pravém slova smyslu, ale určitou charakterovou a temperamentovou odchylkou, která se může projevovat různými patologickými projevy...“ je v různých formulacích jedno z častých a někdy opomíjených souvětí na konci propouštěcích zpráv z psychiatrie. Co je tedy duševní nemoc v pravém slova smyslu a co již není? Cílem příspěvku je představit praxi psychologa na psychiatrii a poukázat na výzvy, kterým čelí při psychologické diagnostice. Může přispět k diagnostice schizofrenie, poruchy osobnosti a jiných nemocí, poruch a odchylek a jak a s jakými dopady?

4) 28. 11. 2016

- přednášející:  
Mgr. Jarmila Bíšková  
(Ústav archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity)
- název přednášky:  
Archeologie a interpretace
- anotace:  
Vypadá každý archeolog jako Indiana Jones? S jakými nástroji archeolog nejčastěji pracuje? Čím se dnešní evropská archeologie vlastně zabývá? Jaká fakta dokáže moderní archeologie odhalit? A umí vyprávět příběhy? To a mnohem více se dozvíte

v přednášce, kde budete moci konfrontovat své představy o archeologiích a archeologii s živoucím příkladem archeologa. Bude řeč o hledání odpovědí na otázky, které si archeologie pokládá, i o hledání samotných otázek. Dále se bude hovořit o důsledcích stylu bádání na vnímání člověka a lidské společnosti v minulosti. Podíváme se, kam tato věda pokročila v posledních 150 letech a kam se, možná, bude ubírat v budoucnu.

5) 7. 12. 2015

- přednášející:  
Mgr. Martin Prokop  
(Katedra filosofie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity)
- název přednášky:  
Charakter filozofické argumentace: Simulační a Doomsday argument
- anotace:  
V příspěvku představím výsledek mé diplomové práce, ve které jsem analyzoval Simulační a Doomsday Argument. Podle prvního z nich žijeme v simulaci, podle druhého lidstvo brzy vyhyne. Předložím přehled předpokladů argumentů, kritiku argumentů a ukáži jejich finální analýzy, které jsou zároveň odpovědí na přijatelnost obou argumentů. Dále si položím otázku, zda jsou oba argumenty zajímavé. Říkají nám něco, co bychom měli brát vážně? Na případové studii tedy ukáži, jak současný analytický filosof předkládá a obhajuje své kontroverzní filosofické teze.

Veřejné přednášky probíhaly na půdě Filozofické fakulty Masarykovy univerzity vždy od 17.30 do 19.05. Přednášky byly prezentovány na stránkách spolku BRAK

< [ibrak.wordpress.com](http://ibrak.wordpress.com) > ,

< <https://www.facebook.com/ibrak.cz> > a < <http://plus.google.com/+IbrakCz> > . Ze

čtyř přednášek byly pořízeny videozáznamy, které jsou dočasně umístěny na youtube kanále Tomáše Ondráčka:

< [https://www.youtube.com/playlist?list=PL\\_bX7gIONXVKswPvc6eHEBAC7-NwXtrw](https://www.youtube.com/playlist?list=PL_bX7gIONXVKswPvc6eHEBAC7-NwXtrw) > .

Jednalo se o přednášky Víta Křížky, Lukáše Likavčana, Jarmily Bíškové a Martina Prokopa.

Dne 14. 11. 2016 měla proběhnout přednáška Mgr. Terezy Kunešové: „Karel Kosík: kos, vědec, oportunist“, která však byla ze zdravotních důvodů zrušena.

---

## AKCE – 5,5x11

---

Dále se letos poprvé uskutečnila setkání 5,5x11, diskusní a čtecí skupiny. Jednalo se celkem o 4 setkání:

1) 3. 10. 2016

- Průvodní slovo:  
Roman Szomolai  
(Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity)

- Téma:  
Experimentální dialog
- anotace:  
Dialog je běžnou součástí akademického i neakademického života. Není proto divu, že existuje značné množství rozličných přístupů k němu. Mnohým z nich se ale nedostává dostatečné pozornosti.  
Experimentální dialog pod vedením Romana Szomolaiie tedy nabízí jedinečnou příležitost si takový alternativní přístup vyzkoušet. Cílem našeho setkání tedy bude tzv. Bohmův dialog. Ten je založen na myšlence plynulé a dynamické konverzace, která se snaží vnímat všechna stanoviska rovnocenně a bez apriorně negativních postojů. A dosáhnout tak vzájemnému porozumění a shodě všech zúčastněných.

## 2) 17. 10. 2016

- Průvodní slovo: Václav Hynčica  
(Filozofická fakulta Masarykovy univerzity)
- Téma: Bertrand Russell: Knowledge by Acquaintance and Knowledge by Description
- anotace:  
Bertrand Russell je myslitel 20. století známý především díky svým příspěvkům na poli matematiky, logiky a sémantiky. Mimo tato témata se ovšem věnoval i dalším, například epistemologii. A právě Russellu epistemologickému textu se věnuje i tato debata.

Ve svém článku Knowledge by Acquaintance and Knowledge by Description adresuje ty epistemologické problémy, jenž nastiňuje např. již ve slavném článku On Denoting. Hlavním tématem jsou zde dva základní druhy poznání, které Russell rozlišuje. Totiž znalost z obeznámenosti a znalost z popisu. A právě rozdíl dvou druhů vědění se věnuje i tento 5,5x11.

Diskuze ovšem zdaleka nezůstává jen u epistemologie. Jedná se přeci o Russella, a proto nikoho nepřekvapí, jak snadno lze zabrouzdat do tématu univerzálií, nebo deskripcí.

## 3) 24. 10. 2016

- Průvodní slovo: Danica Ježová  
(studentka NMgr., Filozofická fakulta Masarykovy univerzity)
- Téma: Saul Kripke: Naming and Necessity  
anotace:  
Saul Kripke je často považován za průkopníka moderní logiky, a to především té modální. Možné světy sice nejsou přímo tématem jeho přednášek Naming and Necessity, ale, jak už je patrné z názvu, hrají v celém textu významnou roli. Tato diskuze se ovšem zaměří především na první z jeho přednášek. Přesněji řečeno, zaměří se především na pojem rigidního deznátora a jeho užitečnost.

Samozřejmě 5,5x11 nemůže opominout ani Kripkeho teorii vlastních jmen a její srovnání s dobovými alternativami, jež uvádí i sám autor.

4) 21. 11. 2016

- Průvodní slovo: Mgr. Tomáš Ondráček  
( Filozofická fakulta Masarykovy univerzity)
- Téma: Scott Aikin: The Regress Argument for Skepticism

anotace:

Kniha Just the Arguments: 100 of the Most Important Arguments in Western Philosophy editovaná Michaellem Brucem a Stevenem Barbonem je přesně tím, za co se vydává. Sto těch nejdůležitějších argumentů z různých filozofických disciplín a různých období přehledně a jednoduše zpracované v jedné knize. Proto je taky vhodnou publikací k rozpravě na 5,5x11.

A protože tato sezóna začala epistemologií, je vhodné, aby epistemologií také skončila. Tentokrát se ale budeme věnovat zdůvodnění. Jako vhodný text se totiž nabízí kapitola The Regress Argument for Skepticism od Scotta Aikina. Ta přináší další alternativu k již známým teoriím zdůvodnění, fundacionismu a kohorentismu. Tentokrát se tedy 5,5x11 zaměří jak na teorii samotnou, tak i na Aikinův argument.

---

## PROPAGACE

---

V roce 2016 spolek BRAK využíval ke své propagaci internetové stránky (blog) na adrese: [ibrak.wordpress.com](http://ibrak.wordpress.com), facebookový profil na adrese < <https://www.facebook.com/ibrak.cz/> > (kde také vznikali události k jednotlivým akcím, na které byli zváni posluchači), G+ profil na adrese < <http://plus.google.com/+IbrakCz> >.

Ve spolupráci se Společností pro kognitivní vědu a filosofii byl vytvořen plakát mající za cíl získat nové členy.

Dále se spolek propagoval pomocí plakátů k jednotlivým akcím, které byly vyvěšeny na Katedře filosofie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity. Jednotlivé akce navíc byly anoncovány v newsletteru této katedry.

---

## ZMĚNA STANOV

---

V roce 2016 spolek BRAK v rámci naplňování transformace z občanského sdružení na spolek dle zákona 89/2012 Sb., občanského zákoníku sestavil a schválil nové stanovy, které odpovídají legislativním požadavkům a provedl změnu v informacích uváděných ve spolkovém rejstříku. Výpis z rejstříku je dostupný na adrese:

< <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=821607&typ=PLATNY> >

Aktualizované stanovy jsou dostupné na adrese:

< <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=45688837&subjektId=821607&spis=1044646> >

---

## TECHSOUP

---

V roce 2016 se spolek BRAK registroval u společnosti TechSoup Česká republika, která rozvíjí technologické kapacity neziskových organizací.

---

## MEZISPOLKOVÁ SPOLUPRÁCE

---

Spolek od roku 2016 spolupracuje s pražským spolkem Praxis a dalšími dvěma spolky (Pardubice, Olomouc), a to za účelem společné organizace konference v nadcházejícím roce a dále za účelem déletrvající spolupráce spočívající ve výměně kontaktů, přednášejících, společné organizaci dalších aktivit apod.

---

## SPOLUPRÁCE S FILOZOFICKOU FAKULTOU MASARYKOVY UNIVERZITY

---

Spolek také dále pokračoval ve spolupráci s Filozofickou fakultou Masarykovy univerzity. V rámci této spolupráce využíval přednáškové místnosti a vybavení fakulty.

---

## FINANCE

---

Spolek BRAK vede transparentní účet u Fio banky:

< <https://www.fio.cz/ib2/transparent?a=2500409987> >

Částka na účtu je součtem 300,- Kč (vložených při zakládání účtu) a vybraných členských poplatků za rok 2014 (celkově 1800,- Kč) a za rok 2015 (celkově 1800,- Kč), za rok 2016 (celkově 2100,- Kč) a dopředu na rok 2017 (100,- Kč od Jaroslava Ružičky), tedy částka ve výši celkem 6100,- Kč, od níž jsou odečteny výdaje, které měl spolek BRAK během roku 2016, a které byly spojeny s transformací spolku dle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku a dále spojené s pořízením propagačních materiálů:

- Výdaje spojené s propagací: 890,70,- Kč
- Výdaje spojené s transformací: 468,00,- Kč
- Výdaje celkem: 1358,70,- Kč

Ke 4. 1. 2017 je tedy na účtu 4741,30,- Kč.

---

## ORGANIZACE

---

Do sdružení byli přijati noví členové: Martin Prokop a Václav Hynčica.

Výbor sdružení v roce 2016 tvořil Zdeněk Trávníček (předseda), Iva Svačinová (místopředsedkyně) a Tomáš Ondráček (místopředseda). Revizorem sdružení byl Jan Štěpánek.

Sdružení tvořilo 13 členů, v užším kruhu byli Danica Ježová, Eva Merenusová, Iva Svačinová, Jan Horský, Jan Štěpánek, Zdeněk Trávníček, Monika Bystroňová, Tomáš

Ondráček, Tereza Kunešová, Martin Prokop, Václav Hynčica v širším kruhu pak byli Jaroslav Růžička, Tomáš Helmich.

Výroční zprávu sestavila/sestavil

Zkontrolovala/zkontroloval